

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 740/2021 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen yliopistosairaaloiden asemasta ja rahoituksesta sote-muutoksessa

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Mia Laihon /kok ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 740/2021 vp:

Milloin hallitus on tuomassa eduskunnan edellyttämän lausuman pohjalta yliopistosairaaloiden erityislainsäädännön eduskunnan käsittelyyn,

miten yliopistosairaaloiden rahoitus huomioidaan sote-uudistuksessa niin, että yliopistosairaloilla on edellytyksiä rahoituksen puolesta ylläpitää sen vaatimia tehtäviä,

aikooko hallitus siirtää sote-lainsäädännön toimeenpanoa, kunnes asia on korjattu lainsäädännöllisesti,

miten hallitus varmistaa, että yliopistosairaloilla on riittävä rahoitus ylläpitää ja varautua valmiutta kriisitilanteisiin ja yhteiskunnan häiriötilanteisiin,

miten hallitus varmistaa, että yliopistosairaloilla on mahdollista edelleen jatkossa tehdä tieteellistä tutkimusta ja tuottaa alan perus- ja erikoistumiskoulutusta,

miten hallitus aikoo turvata, että Suomessa viidellä yliopistosairaalalla on mahdollisuus jatkossakin tuottaa korkealaatuista lääketieteellistä hoitoa ja erikoisosaamista ja

mihin lakiin hallitus aikoo säätää yliopistosairaaloiden asemasta ja varmistaa sen rahoituksen?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Hallitus pitää erittäin tärkeänä, että Suomen yliopistosairaloilla on mahdollisuudet tuottaa koko väestölle laadukasta ja vaikuttavaa erikoissairaanhoitoa ja huolehtia kansallisista koordinaatiotehtävistään. Lisäksi tulee turvata kyky tuottaa monimuotoista laadukasta koulutusta osaavan työvoiman varmistamiseksi sekä mahdollisuudet tehdä korkealaatuista kansainvälisen tason lääke- ja terveystieteellistä tutkimusta.

Eduskunta edellytti sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen lakikokonaisuuteen antamassaan lausumassa (EV 111/2021), että sosiaali- ja terveydenhuollon koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta ja niiden rahoitusta koskeva erillislainsäädäntö saatetaan eduskunnan käsitte-
lyyn siten, että se tulee voimaan viimeistään ennen sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen toimeenpanoa. Samoin todettiin, että hallituksen on turvattava yliopistollisten sairaaloiden mah-
dollisuus tehdä edelleen tieteellistä tutkimusta ja tuottaa alan perus- ja erikoistumiskoulutusta.

Hallitus on teettänyt osana uudistuksen toimeenpanoa erillisen selvityksen yliopistollisten saira-
aloiden tehtävistä ja roolista tulevassa rakenteessa. Selvitys löytyy linkistä <https://soteuudistus.fi/-/yliopistosairaalaa-koskeva-selvitys-on-valmistunut>. Lainsäädännön valmistelu yliopistollisten sairaaloiden tehtävien ja niiden yliopistojen kanssa tekemän yhteistyön osalta on käynnistynyt loppuvuodesta 2021. Säädökset on tarkoitus tuoda eduskuntakäsittelyyn ministeriön lainsäädän-
tösuunnitelman mukaisesti syksyllä 2022. Lakihankkeen edetessä varmistuu tarkemmin, mihin lakiin tai lakeihin uudistuksia tarvitaan.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 36§ mukaan tulee hyvinvointialueiden yhteistyöso-
pimuksessa sopia häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumisesta sekä 51 §:ssä säädetään yli-
opistollista sairaalaa ylläpitävien hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän tehtäväksi ylläpitää sosi-
aali- ja terveydenhuollon valmiuskeskuksia. Valtioneuvoston tarkentava asetus näihin liittyen on
valmisteilla. Valmiuskeskusten valmistelu on käynnissä ja sitä ohjataan kansallisesti.

Yliopistollisten sairaaloiden tehtävien rahoitus on mahdollista toteuttaa osana niin sanottua yleis-
katteellista hyvinvointialueiden rahoitusta ja tutkimus- ja koulutustoiminnan osalta erillisinä val-
tionavustuksina. Hyvinvointialueiden valtion rahoituksen taso vuonna 2023 perustuu kunnista
siirtyvien sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden ja pelastustoimen vuoden 2022 yhteenlasket-
tuihin kustannuksiin. Hyvinvointialueille siirtyy näin ollen myös kuntien ja kuntayhtymien kou-
lutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan käyttämä rahoitus. Terveystalouden
säädökset valtion yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen erillisrahoituksesta (VTR) pysyvät
voimassa. Valtion tutkimusrahoituksen (v. 2022 yhteensä 25 miljoonaa euroa) ja koulutuskor-
vauksen (vuodelta 2021 yhteensä 96 miljoonaa euroa) kokonaisuudesta suurin osa on kohdistunut
yliopistollisille sairaanhoitopiireille.

Rahoitusmallin kehittämiseksi on käynnissä yhteinen virkamiesvalmistelu sosiaali- ja terveystal-
ouden ja valtiovarainministeriön kesken. Arvioinnissa hyödynnetään muun muassa Terveystal-
ouden ja hyvinvoinnin laitoksen tuottamaa tietopohjaa. Yliopistollisia sairaaloita ylläpitäville hyvin-
vointialueille kohdentuva rahoituksen määrä ja periaatteet sekä tutkimus- ja koulutuskorvausten
valtionrahoituksen määrä päätetään valtion talousarviovalmistelun yhteydessä.

Helsingissä 24.1.2022

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru